

ALRO, „vândut” pe „oglinzi și pietricele colorate”.

Negustorii afacerii au fost Năstase și Ponta

 puterea.ro/dezvaluiri/alro-vandut-pe-oglinzi-si-pietricele-colorate-negustorii-afacerii-au-fost-nastase-si-ponta-109688.html

Mircea Popescu

La sfârșitul anului 2001, combinatul ALRO Slatina, unul dintre cei mai mari producători de aluminiu din Europa de Est, anunța un profit net pe ultimii trei ani de nu mai puțin de 137 de milioane de dolari. Până la momentul aprilie 2002, atunci când ALRO a fost privatizat, statul român deținea pachetul majoritar de acțiuni, cu 54,72%, secondat de grupul rus Marco, viitorul proprietar, cu 42%, care achiziționase diverse pachete prin diverse metode și interpuși de pe piața liberă. În iunie 2001 primise și drept de veto din partea Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului (APAPS, actuala AVAS). Era evident că rușii doreau să pună mâna pe o altă piesă de tezaur a României, iar planul lor era clar că va reuși. Încă din 2001, Guvernul anunțase că își dorește privatizarea combinatului. Și, culmea, tot atunci, valoarea acțiunilor începe să scadă dramatic, iar timp de patru luni acestea sunt restricționate de la Bursă. Evident, APAPS făcea un apel disperat pentru salvarea ALRO, asta în condițiile în care societatea era pe profit!

Posibili investitori, speriați de stat

Conform unei Hotărâri de Guvern (443/2001), punctul 3.62 spunea că „în cazul societăților comerciale cotate la bursa de valori sau pe o altă piață organizată, prețul de ofertă este egal cu media cotațiilor înregistrate în ultimele 12 luni calendaristice anterioare formulării ofertei de vânzare”. Practic, în cazul ALRO, care avusese restricționate acțiunile la bursă timp de patru luni în ultimul an și valoarea lor scăzuse, era deja o problemă. Tot aceeași hotărâre, la punctul 3.63, mai specifica însă faptul că prețul de ofertă poate să fie stabilit printr-un raport de evaluare. Ce a făcut APAPS? Deși primise un raport din partea consultantului BNP Paribas, agreat de Banca Mondială, prin care se recomanda prețul de pornire al vânzării acțiunilor între 1,29 și 2,44 dolari, APAPS a luat în considerare doar punctul 3.62 din H.G. și a stabilit prețul de pornire la 0,73 dolari/acțiune. Iar guvernul Năstase anunța clar faptul că ALRO trebuie urgent privatizată.

Presa vremii deja vuia, mirosind o megaescrocherie. „Marco și APAPS elimină competitorii”, titra „Adevărul” în ianuarie 2002, cu referire la faptul că statul cerea 20 de milioane doar garanție de participare și obligația cumpărătorului de a injecta urgent 45 de milioane în combinat în condițiile în care ALRO deținea active net de câteva zeci de milioane de dolari la momentul privatizării.

În cursa pentru privatizare se înscrieseră 18 mari companii din toată lumea, printre care giganții mondiali Pechiney (Franța), Alcan (Canada), Alcoa (SUA) sau Norsk-Hydro (Norvegia). Nici unul nu a continuat procesul de privatizare pentru acel pachet de 54,7% deținut de stat, care în cele din urmă a optat pentru cea mai bună variantă acceptată de Marco, scoțând la vânzare doar un pachet vital pentru prietenii ruși. Asta fiindcă în opinia lui Mușetescu, nu se mai putea lua vreo decizie importantă fără acordul Marco, deja cu acord de veto.

Perla coroanei, vândută pentru 11,4 milioane de dolari

Pachetul pe care statul îl deținea la ALRO la începutul lui 2002 ar fi valorat aproximativ 250 de milioane de dolari, conform surselor de pe piață, însă pe 30 aprilie același an, APAPS anunța privatizarea cu succes a societății pentru 11,4 milioane de dolari! De fapt, statul a vândut doar 10% din acțiuni, atât de necesare celor de la Marco pentru a deveni acționari majoritari. Grupul rus a fost singurul care a acceptat termenii ieșiți din comun pe care statul român îi anunțase cu dedicație.

Presa a mirosit la momentul respectiv șmenul pus la cale, dezvăluind că suma care putea fi obținută era lejer de peste 300 de milioane de dolari, însă cei implicați și-au văzut în continuare de treabă. Guvernul Năstase a aplaudat finalizarea privatizării atât de dorite. Cu 52% din capital și având sprijin solid din partea statului, rușii nu au mai putut fi opriți din planul lor de a pune mâna definitiv pe ALRO. Interesant este faptul că tranzacțiile au fost oficializate prin intermediul Casei de avocatură Zamfirescu - Racoți - Predoiu, ultimul nimeni altul decât viitorul ministru de Justiție.

Rușii au scos definitiv statul din joc

Printr-un artificiu legislativ, statul român a ajuns să fie scos definitiv din joc, iar în cele din urmă să mai dețină 10,2% din ALRO, procente care au ajuns la Fondul Proprietatea. Cum s-a ajuns aici? Simplu. S-a acceptat majorarea capitalului social din partea acționarului majoritar în termenii cei mai simpli, iar Marco a profitat din plin. Asta deși, conform OUG nr. 28/9.04.2002, se susținea ca, înaintea majorării capitalului social prin subscripție de noi aporturi, să actualizeze valorile imobiliare corporale și necorporale în cazul în care rata inflației ar depăși 20% de la data ultimei actualizări, care avusese loc cu 3 ani în urmă. Numai în 2002, rata inflației a fost de 22,5%! În 2000 a fost de 45,7%, iar în 2001 de 34,5!

În decembrie 2002, Marco a făcut prima majorare de capital social prin aport de capital și a ajuns la 74,7%! Culmea, cu un an înaintea privatizării, ALRO a cerut majorarea de capital prin încorporarea rezervelor din reevaluarea activelor, care ar fi dus capitalul social de la 927 de miliarde de lei la o valoare de peste 3,2 ori mai mare, însă APAPS-ul lui Mușetescu s-a opus categoric. După prima majorare, statul a mai rămas cu 20%, iar ulterior au mai avut loc două majorări, în 2003 și 2005, care au redus procentul până la 16,63. La finalul lui 2006, statul mai avea doar 9,92%. Un an mai târziu, ALRO era cotate, ca valoare de piață, la 1,8 miliarde de euro!

Victor Ponta, considerat vinovat moral

Unul dintre cei care au luptat pentru scoaterea la lumină a adevărului despre privatizarea ALRO este Florea B., unul dintre cei mai importanți ingineri ai societății până în anul 2002. Cunoscând situația companiei pentru care a lucrat timp de 3 decenii, inginerul a sesizat mirosul de infracțiune de la ALRO, iar din 2002 și până în prezent a depus numeroase solicitări către organele de anchetă, aducând și numeroase argumente, în special prin acte legislative, care dovedeau faptul că s-a încălcat legea în dese rânduri. Unul dintre cei indicați ca fiind vinovați este chiar actualul prim-ministru Victor Ponta, pe atunci șef al Corpului de Control al lui Adrian Năstase. Deși Corpul de Control avea obligația să verifice procesele de privatizare și post-privatizare, Ponta a părut total indiferent de procesul de la Slatina. Mai mult, la o sesizare făcută de inginer prin care se reclama acțiunea ilegală a APAPS,

Ponta a trimis-o chiar reclamatului pentru verificare. „Dacă și-ar fi făcut datoria, acest jaf nu mai avea loc”, susține fostul angajat ALRO, care a depus și un denunț penal la DNA împotriva lui Ponta, scos momentan din lista oficială a acuzaților sau vinovaților pentru pierderea bijuteriei economice de la Slatina.

Mușetescu a dus secretul în mormânt

Unul dintre cei care ar fi putut face lumină în cazul privatizării, Ovidiu Mușetescu, șeful APAPS, a decedat în octombrie 2009 și nu a mai putut să povestească metoda prin care rușii au pus mâna pe industria românească. La acel moment, procurorii primiseră aprobarea pentru urmărirea penală a fostului ministru. Acțiunea acestora a început în 2005, la presiunea comisarului european Olli Rehn, care a cerut scoaterea marilor dosare de la naftalină. Pe numele lui Mușetescu se depusese o plângere la PNA, actualul DNA, încă din 2002, însă nimeni nu a luat-o în calcul în tot acest timp. Mușetescu a fost acuzat că a înlesnit vânzarea patrimoniului combinatului la un preț extrem de mic în comparație cu valoarea de piață.

„Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, sesizat prin referatul Direcției Naționale Anticorupție, a solicitat președintelui României declanșarea procedurilor pentru formularea cererii de începere a urmăririi penale față de Mușetescu Tiberiu - Ovidiu, fost președinte al Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului (APAPS) și membru al Guvernului în perioada 2001-2003 - pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu (...) și stabilirea cu intenție a unei valori diminuate față de valoarea comercială reală a bunurilor aparținând operatorilor economici la care statul este acționar, comisă în cazul acțiunii de privatizare a SC ALRO SA Slatina și SC ALPROM SA, în Dosarul 54/P/2005 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție”, preciza Parchetul instanței supreme la finele lunii iunie 2009, procedurile fiind amânate din cauza faptului că Mușetescu suferea de cancer pulmonar în stadiu avansat.

„A fost o privatizare atipică”, spunea Mușetescu la scurt timp după semnarea actelor. „De pe bursă, un investitor strategic (n.r., Marco) cumpărase până la nivelul de 45 la sută, atunci el era un investitor cu care nu puteai să lucrezi decât într-o colaborare, în conceptul de guvernare corporativă, și sigur că el a participat și la privatizare. Și atunci, pentru că nimeni nu a venit la prima secțiune, când statul scotea tot pachetul de acțiuni la vânzare, s-au achiziționat numai zece la sută din acțiuni în primă instanță. A urmat o succesiune de majorări de capital, iar statul a rămas acum cu o cotă de 15 la sută din acțiuni, pe care probabil că dacă mâine aș vinde-o aș lua undeva la 50 - 60 de milioane de euro”, spunea după ce aflase că ar putea fi acuzat. Între timp, statul a ajuns să nu mai obțină nici un leu de pe urma ALRO, iar fostul ministru să încheie conturile cu viața la numai 54 de ani.

Acces ușor și la ALPROM

La 8 luni după ce a preluat ALRO la un preț de nimic, rușii, prin consorțiul format din Marco Acquisitions, Marco International și Conef București, au preluat și pachetul majoritar al ALPROM Slatina, societatea fiică a ALRO, al cărui aluminiu îl prelucra. Asta deși consultantul internațional recomandase privatizarea ALRO și ALPROM în același timp. Suma plătită a fost de 4 milioane de dolari către APAPS, iar rușii s-au angajat să investească circa 10 milioane de dolari în modernizarea societății și atingerea standardelor de mediu europene. După această înțelegere, Marco a ajuns la un coeficient de 88% din acțiunile ALPROM, o afacere de 60 de milioane de dolari.

Scandal și cu energia electrică

ALRO este în momentul de față cel mai mare consumator de energie electrică din țară, consumând aproximativ 8% din total. Anul trecut, șefii combinatului se plâneau de faptul că nu văd un viitor strălucit al aluminiului în România deoarece plătesc 81 de dolari pe energie, în timp ce companiile similare din SUA au costuri de 36,7 dolari pe MWh, iar competitorii europeni din Germania sau Franța plătesc 46 de dolari, respectiv 59 de dolari pe MWh. Cu numai câțiva ani în urmă, ALRO a fost în centrul unui imens scandal pe această temă, în situație fiind implicat și președintele Traian Băsescu. Se dezvăluiau întâlniri ale consilierului prezidențial de atunci, Elena Udrea, cu șefii ALRO. Presa de la vremea respectivă relata faptul că ALRO plătea pe energia electrică doar 98 de lei/MWh în condițiile în care pe Hidroelectrică o costă 90 de lei să producă un MWh. În același timp, un cetățean client la Enel

plătea un MWh cu 324,7 lei fără TVA. Dosarul deschis în 2007, pentru suspiciuni de subminare a economiei naționale, a fost închis în 2010, fără ca să fie condamnat cineva.

Acționariatul ALRO Slatina la 31.12.2014

VIMETCO N.V. loc. AMSTERDAM NLD (același grup Marco) - 84.19%

FONDUL PROPRIETATEA SA – 10,21%

Alți acționari – 5,60%

2.485 era numărul de salariați înregistrați la ALRO la finele lui 2013, față de 3.730 atunci când societatea nu fusese încă privatizată.